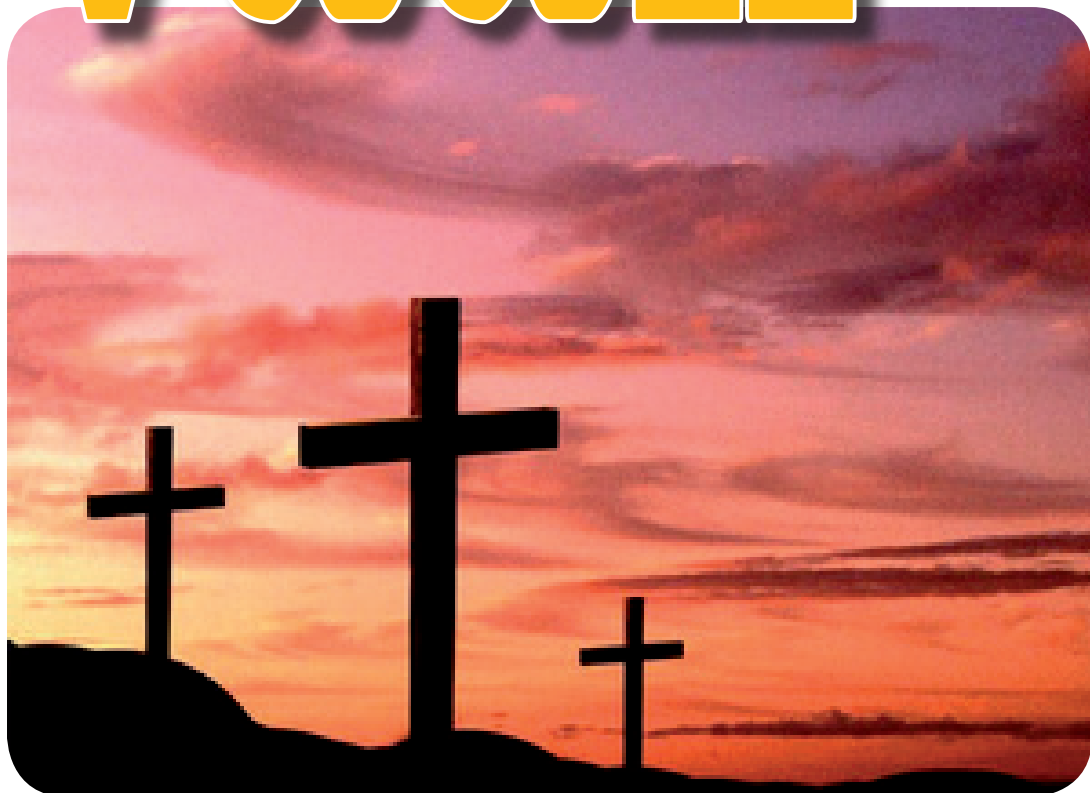

de hervormde

80^e jaargang · nr 4 · april 2020

vaan

Orgaan van de Bond van
Hervormde Mannenverenigingen op Gereformeerde Grondslag

- Het boek Leviticus blz. 4
- De strijdbare Johannes blz. 7
- Heeft Abram afgoden gediend? blz. 10
- Boekbesprekingen blz. 15

Ds. J.H. Lammers

• Van de voorzitter

Nieuwe serie Bijbelstudies

In dit nummer begint er een nieuwe serie Bijbelstudies. Ds. J.P. Nap zal Leviticus behandelen en ds. J. Belder de brieven van Johannes. We hopen via de beide broeders veel van de Heere te leren.

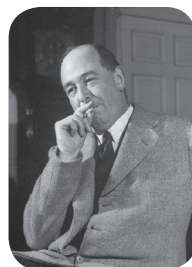
Huishoudelijke vergadering

Door de crisis ten gevolge van het coronavirus is de Huishoudelijke vergadering van zaterdag 4 april niet doorgegaan. De besturen van de verenigingen hebben van tevoren een brief ontvangen met informatie over de afhandeling van de punten die besproken zouden worden.

Bemoediging

Wie had ooit gedacht dat we een situatie zouden krijgen als die, waarin we ons nu bevinden. Kerkdiensten kunnen door een handjevol mensen worden bezocht. Ze worden via internet uitgezonden zodat thuis kan worden meegeluisterd en meegekeken. Tot maandag 6 april ligt het gewone leven zo goed als stil. Hoe zal het erna zijn? Er is niemand die dat kan zeggen.

Hoe het ook gaat, we geloven dat alles wat er gebeurt in de wereld in de hand is van het Lam, Dat staat als geslacht (Openb. 5: 6). De apologeet Lewis (1898-1963) schreef bij de dreiging van atoombomben ten tijde van de Koude Oorlog: 'Als we verwoest worden door een atoombom, laat de bom ons dan vinden als fijngevoelige en humane mensen, terwijl we bidden, werken, onderwijzen, lezen, luisteren naar muziek, de kinderen verzorgen, spelen, praten met onze vrienden. Laten we niet bij elkaar komen als angstige schapen. Ze mogen onze lichamen breken (dat kan een microbe), maar ze mogen niet onze ziel beheersen'. De woorden zijn toe te passen op situatie, waarin een virus ons bedreigt. Wij voegen eraan toe: 'Niets (dus ook geen virus) kan ons scheiden van de liefde van Christus (Rom. 8)'.

• De kopij voor het mei/juni-nummer moet vóór 20 april bij de drukker (info@boutdruk.nl) aanwezig zijn.

• in dit nummer

Van de voorzitter.....	2
Meditatie	3
Bijbelstudie o.t.....	4
Bijbelstudie n.t.....	7
Geestelijk leven	10
Organisatienieuws.....	14
Overlijdensberichten.....	14
Colofon.....	14
Boekbesprekingen.....	15

Adres administratie:

Hervormd Bonds bureau, Beatrixstraat 20a,
3862 DB Nijkerk • T 033 - 2456699

Email: bonds bureau@solconmail.nl

Bankrek.nr. NL08RABO0377871559

t.n.v. Herv. Mannenbond op G.G. te Nijkerk

Openingstijden Hervormd Bonds bureau:

Maandag en donderdag van 8.30-12.00 uur.

Dinsdag, woensdag en vrijdag gesloten.

Waarheid en leugen rondom de gekruisigde en opgestane Jezus!

n.a.v. Matth. 27: 63 (Heer, wij herinneren ons) en Matth. 28: 13 (Zeg: Hij is gestolen)

Waarheid...

Opvallend: wij herinneren ons dat Hij zei: Na drie dagen zal Ik opgewekt worden! Zij die Jezus Zijn hele leven de voet dwars zetten, zijn scherper van geheugen dan anderen. Ja, en dan niet zomaar ánderen, maar Jezus' discipelen en de vrouwen! Zijn volgelingen! Geen van allen heeft dit meer scherp met Pasen! Allemaal zitten ze enige tijd in zak en as! Maar de kerkelijke leiders staat het nog scherp voor ogen: na drie dagen opgewekt worden!

Het is dé reden dat zij bij Pilatus aankloppen en vragen om een verzegeling van het graf. Waarschijnlijk gaat het daarbij om een soort koord, dat verzegeld werd aan graf en steen. Dat mocht niet verbroken worden! En alsof dat nog niet genoeg is, wil men óók een wacht.

't Is eigenlijk net als in 2020: er wordt álles aan gedaan om de waarheid ten onder te houden! Om de wérkelijkheid van Pasen, de wérkelijkheid van een Lévende Jezus, wég te moffelen!

Maar wácht even! Dit in de dood houden van de Heere Jezus komt wél uit kerkelijke hoek! Van overpriesters en Farizeeën! Van ménsen die héél goed weten wat er in de Schriften staat.

Blijkbaar kunnen juist ook bétrokken

kerkelijke mensen, Jezus ín de dood willen houden!? Hóe? Door géén gebruik te maken van Zijn offer!? Door Zijn Woord níet serieus te nemen!?

Dat 't kruisevangelie ons kóud laat?! Zijn woorden wég te bergen onder een dikke laag óngeloof?!

En... leugen...

Maar de kerkelijke leiders willen er niet aan! Ze willen de boel nú afkopen met een zak geld. Geld dat stom is, maakt recht wat krom is! Dat betekent: met geld kun je veel rechtzetten! En dat is niet 't enige: er wordt nog een leugentje aan vastgeknoopt. Wat moeten zij zeggen?

Dat de discipelen 's nachts zijn gekomen en Jezus gestolen hebben, terwijl zij sliepen? Niet zo'n sterke leugen! Als je slaapt, weet en zie je toch helemaal niets? Dit is dúivelswerk!

Zo noemt de uitleg van HC Zondag 43 het: liegen en bedriegen als eigen werken des duivels. Nóu dan nog een spreekwoord: Al is de leugen nog zo snel, de waarheid achterhaalt haar wel!

Wánt: de waarheid ís al in de stad! Ten diepste verkondigden wachtters het Paasevangelie al! En vrouwen zijn óók onderweg! Zij kregen de boodschap het Paasevangelie door te geven.

Dat heeft bij Mattheüs zelfs háást! De engel zei tegen de vrouwen: En ga haastig heen...!

Waarom heeft dit haast? Omdat de leugen ook als een lopend vuurtje verbreidt wordt! De duivel wil niet dat dit heerlijke Paasevan-gelie zijn werk doet! Van een Jezus Die lééft! Dat geeft mensen úitzicht! Tóekomst! Hij is niet van de toekomst maar eeuwige on-

dergang! Dáárom moet de Paasboodschap dringend de deur uit: de boodschap dat Jezus ís opgestaan!

Dat er bij Hem vergeving is! Verzoening! En dat Hij met Pasen de dood en duivel over-won!

Ik wil u daarom dringend vragen: geven wij het (júist) in deze dagen óók door dat Jezus lééft?

Ds. J.P. Nap

• *Bijbelstudie o.t.*

Het boek Leviticus

Leviticus 1:1

Om te beginnen

Lezen in het boek Leviticus... is dat nu wel nodig? Al die offers zijn toch al lang voorbij? En Levieten hebben we ook niet meer... Wat moeten we er mee? Trouwens, ook de Joden offeren niet meer. Sinds in het jaar 70 na Chr. de tempel in Jeruzalem is verwoest, zijn er geen dieroffers meer door hen gebracht. En wij als christenen offeren al helemaal niet. Bij ons gaat het om het ene en volmaakte offer van Jezus Christus op Golgotha. Kortom, Levieten hebben we niet en priesters niet... Dus: waarom lezen in Leviticus?

En ik moet ook eerlijk zeggen, dat ik in ruim veertig jaar maar een paar keer uit dit bijbelboek heb geprekt. Trouwens, in het weekblad van de Gereformeerde Bond "De Waarheidsvriend" hebben de laatste vijf jaar geen meditatie over dit bijbelboek gestaan. En in onze eigen Hervormde Vaan zijn al zeker 50 (!) jaar geen Bijbelstudies hierover verschenen. En in de Samenleesbijbel van

het NBG uit 2015 wordt geen enkele uitleg bij Leviticus gegeven en in de leesroutes wordt het niet opgenomen. Zal dat allemaal toch ook niet met een onderhuids gevoel te maken hebben, zo van: wat moeten we nog met dit oude offerboek? Je preekt vlugger over een tekst, die rechtstreeks over Christus gaat; zoals van Joh. de Doper, die zegt: Zie het Lam Gods, dat de zonden der wereld wegdraagt.

Maar wij kunnen het Nieuwe Testament (NT) niet begrijpen zonder het Oude Testament (OT). Wat dat betreft is het goed om ook naar het boek Leviticus te luisteren. Hierbij denk ik natuurlijk ook aan het mooie woord van de apostel Paulus aan Timotheüs: Dat 'al de Schrift' door God is ingegeven, en voor ons nuttig is tot lering enz. Met die Schrift bedoelt de apostel het OT, want het NT was nog in wording. Ook Leviticus is dus nuttig tot lering enz. Namelijk om ons van Christus te laten horen en ons bij Hem te brengen. En ook gaat het over de levens-

wandel in Zijn navolging.

Ik denk hier ook aan onze gereformeerde belijdenis in art. 25 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis. Daar wordt gesproken over het ophouden van de offers. Maar dan besluit dit geloofsartikel: “Intussen gebruiken wij nog de getuigenissen, genomen uit de Wet en de Profeten, om ons in het Evangelie te bevestigen, en ook om ons leven te reguleren, in alle eerbaarheid, tot Gods eer, volgens Zijn wil”.

Vraag

1. Kunt u zich een preek uit Leviticus herinneren? Leest u er zelf wel eens in? En aan tafel? Wat zegt het antwoord op deze vragen over uw manier van omgang met dit boek?
2. Lees art. 25 NGB door. Noem enkele voorbeelden uit het OT die voor ons als NT-ische christenen ook van belang zijn.

Plaats in de Bijbel

Wat is de plaats van het boek Leviticus in de canon van de Bijbel? Het behoort tot de Thora. Zo noemen we de eerste vijf Bijbelboeken. De boeken van Mozes. Ook de naam Pentateuch wordt hier wel voor gebruikt. Dit Griekse woord betekent ‘vijfdelig’. Het is het derde boek van de Thora en daarmee het middelste. Dit geeft symbolisch ook wel de belangrijke plaats van dit boek aan.

En in het hart van Leviticus staat hoofdstuk 16 over de Grote Verzoendag. Dit is een zeer belangrijk feest. En de verzoening van zondaren met God staat zeer centraal. Alleen al dit woord staat zeer centraal. In de concordantie van Trommius kunt u het zo zien. Vooral bij Lev. 16. Verzoenen, verzoening en verzoendeksel. Bij een OT-icus las ik dat het werkwoord verzoenen in Leviticus 49 keer

voorkomt.

De naam Leviticus

In de Septuagint, de Griekse vertaling van het OT uit ca. 200 voor Chr., wordt dit bijbelboek genoemd Levitikon biblion. Dit is later overgenomen door de Vulgaat, de Latijnse vertaling uit ca. 400 na Chr., waar dit boek heet Leviticus liber, d.i. het levitische boek. Over het algemeen zeggen we dan dat hierin allerlei wetten voor de Leviëten staan. Beter is het te zeggen dat er allerlei wetten voor de priesters in staan. Wel alle priesters zijn Leviëten (in de zin van: nakomelingen van Levi), maar niet alle Leviëten zijn priesters (alleen de nakomelingen van Aäron zijn priesters).

De Joden noemen dit bijbelboek wajjiqra. Dat is het eerste woord van hoofdstuk 1 in de Hebreeuwse Bijbel en betekent ‘en Hij (= de Heere) riep’.

Deze naam leert ons al direct iets belangrijks. Mozes kan niet vanuit zichzelf door middel van offers een verbinding met de Heere tot stand brengen. Hij moet geroepen worden. Het is dan ook de Heere Die de verbinding legt en niet wij.

In heidense godsdiensten zijn ook veel offers. Daar leeft de gedachte: “ik (als mens) geef, opdat u (de afgod) zult geven”. Daar neemt dus de mens het initiatief. Hij probeert zijn afgod gunstig te stemmen. Maar in Israël neemt God Zelf het initiatief. Hij roept. En Israël mag gehoorzamen. God Zelf verzoent. En Israël mag die verzoening ontvangen via het offeren.

Door Zijn roepen wil de Heere contact leggen. De verbroken relatie herstellen. U ziet dat al in het paradijs. Na de zondeval verstoppen Adam en Eva zich achter de struiken. Maar het is de Heere Die Adam roept: “Waar bent u?”

Even later geeft Hij de moederbelofte aan hen. Daarin belooft Hij de Heere Jezus Die komen zal als de Verlosser en Zaligmaker van ongehoorzame zondaren. Zo legt de Heere contact. Hij is niet uit op de eeuwige dood van zondaren, maar op ons eeuwig leven. En nu mogen wij zeggen: Dit Woord van God is vlees geworden. In Jezus Christus. Het is door Zijn offer, dat God de Vader contact legt met zondaren. Anders gezegd: Hij verzoent zondaren met Zichzelf. Waar het dus om gaat: de Heere begint! Niet Mozes. Niet Adam. Niet u of ik. De Heere roept. Het initiatief ligt helemaal bij Hem.

Vraag

3. De Heere roept. Wat zegt ons dit? Kunt u Zijn roepen in uw eigen leven aanwijzen?

Lettend op het grote offer van Jezus Christus, moeten wij zeggen: daar is helemaal niets van ons bij. Het is de Heere, Die dit offer geeft. Is dat niet de boodschap van het hele Evangelie: “alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft”. En wij? Wij hebben dit gegeven offer slechts in het geloof te ontvangen: “opdat een ieder die in Hem gelooft, niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft”.

De schrijver

Wie heeft dit bijbelboek geschreven? Het eenvoudigst is om te denken aan Mozes. We spreken immers niet zonder reden over ‘de vijf boeken van Mozes’. Wel is het zo dat nergens in deze eerste vijf boeken gezegd wordt dat Mozes of wie dan ook de schrijver ervan zou zijn. Wel kunnen we meer dan eens in deze vijf boeken lezen dat Mozes dingen opschreef, bijv. in Ex. 17:14 en Num. 33:2. En in Leviticus zelf staat vele, vele ma-

len: “De HEERE sprak tot Mozes”. Het is ondoenlijk om hier op de vele theorieën over het auteurschap in te gaan. Vele ervan zijn trouwens ook al weer verlaten. Het lijkt de veiligste weg om er van uit te gaan dat Mozes dit boek geschreven heeft. Zo is het vanouds ook aangenomen. Ook al kan het zijn dat er door latere auteurs dingen zijn aangevuld. Maar ook dan staat het geheel van het op schrift stellen onder het auteurschap van de Heilige Geest, 2 Tim. 3:16.

Vraag

4. Hoe kijkt u aan tegen het auteurschap van Leviticus? Wat betekent het voor u bij het lezen van de Bijbel dat deze is geschreven door de Heilige Geest? Wat is voor u het verschil met het lezen van een ander boek?

De boodschap

Volgens mijn leermeester dr. B. Maarsingh in Tekst voor Tekst is de kern van Leviticus het woord uit hoofdstuk 19:2. Daar lezen we in de HSV: “Heilig moet u zijn, want Ik, de HEERE, uw God ben heilig”.

De Heere is de heilige God. Dat heeft nadruk. Het bestaan van priesters als middelaars en van de offers wijst al op de niet vanzelfsprekende omgang van God en de mensen. Ook Lev. 16 legt hier duidelijk getuigenis van af. Het Hebr. woord qadoosj (= heilig) betekent vreselijk zijn en helder glanzen. Dit betekent enerzijds dat zondige mensen niet voor God kunnen bestaan en anderzijds ook dat de Heere glanst in majesteteitlijke genade. Hij is God en geen mens, de Heilige in hun midden, Hosea 11:9. Verder ligt reeds in hoofdstuk 19 nadruk op de rechtvaardige zorg voor de zwakke naaste. Ook in andere gedeelten komen we dit tegen, o.a. hoofdstuk 25.

Wat verder de offers aangaat, deze leren ons ook veel over onze zonde, over de noodzaak van verzoening en zij wijzen heen naar het offer van Christus, Die al deze offers vervuld heeft.

Vraag

5. Er wordt wel gezegd dat er in onze tijd weinig aandacht is voor de heiligheid van God. Hoe ziet u dat? Wat betekent het voor ons dat de Heere heilig is?

Zingen: Ps. 95:4, 5

Te bespreken:

1. Leviticus 1:1 (inleiding)
2. Leviticus 1

3. Leviticus 9
4. Leviticus 10:1-7
5. Leviticus 11
6. Leviticus 16
7. Leviticus 19:1-18
8. Leviticus 21:1-15
9. Leviticus 24:10-23
10. Leviticus 25:1-22

Literatuur

U kunt terecht in de bekende commentaren van Calvijn, Matthew Henry, Korte Verklaring en Tekst voor Tekst. Ook noem ik nog de volgende werken:

Dr. B. Maarsingh, Leviticus (in serie: De prediking van het Oude Testament)

Dr. M.J. Paul, Studiebijbel Oude Testament

Ds. J. Belder

• *Bijbelstudie n.t.*

De strijdbare Johannes

1 Johannes 1:1-4

Liefdesgeweld

Auteur van de drie korte briefjes bijna aan het eind van onze Bijbel, is Johannes, apostel der liefde. Hij heeft God lief, de Vader, de Zoon en de Heilige Geest en gunt ook anderen dezelfde liefde van en voor deze drie-enige God. Liefde is een kernwoord in zijn brieven, hoofdeigenschap van het geloof en levensstijl van gelovigen.

Liefde kan ook toornen. Dat doet Johannes zodra iemand ook maar iets af doet van het unieke van Christus. Fel ageert hij tegen de ketterij die Hem degradeert tot slechts voorbeeld en ideaal. Gaf Hij Zichzelf dan niet

over in de kruisdood om vijanden met God te verzoenen?

Toen Luther na een ziekte- en herstelperiode zijn colleges weer hervatte, begon hij met een reeks over de eerste brief van Johannes. Het resulteerde in een commentaar waarin hij vertelt over de troost die zijn onrustig hart er vond.

Alarm geslagen

Hoe lezen wij het evangelie? Vanuit Jezus Christus, zoals Hij van God gegeven is (o.a. 1 Kor. 1:30)? Zonder en buiten Hem hebben wij geen been om voor God op te staan.

De eerste vier verzen lezen als een samenvatting van de rest van de brief. Vindt iemand die ingewikkeld, knip hem dan in stukjes. Daardoor komt er meer overzicht. Probeer de hoofdlijn te ontdekken en vast te houden. Om u te helpen: vers 2 is een tussenzin. In vers 3 gaat het betoog verder. Wat is Johannes' boodschap? Dit: Jezus Christus is in óns vlees gekomen en heeft daarin ook geleden. Niet voor Zichzelf, maar ter wille van ons, opdat wij door Hem gerechtvaardigd worden bij de Vader. Geen andere weg tot ons behoud stond open dan die van de volkomen plaatsvervanging. Maar juist dat wordt bestreden. Vermoedelijk schrijft Johannes vanuit Efeze. Na de verwoesting van Jeruzalem in het jaar 67, zal hij daar zijn terechtgekomen. Ook Paulus woonde en werkte er. Bij zijn vertrek waarschuwde hij voor 'wrede wolven', mannen uit uw midden die een verkeerde leer brengen en afval veroorzaken'. (Hand. 20:29,30).

Ze zijn gekomen, mannen die niet willen weten van een gekruisigde Jezus. Van verzoening door voldoening. Van onbetaalbare schuld en weergaloze genade, overgevoelig als ze zijn voor Grieks-filosofisch denken. Ze hielden Jezus voor een wijsheidsleraar en zo sneden ze het hart uit het evangelie. Ook al hadden ze hun mond vol van Jezus. Van welke Jezus eigenlijk? Johannes noemt hen verderop anti-christenen!

Brief, preek of ...?

De gebruikelijke briefaanhef ontbreekt. Wie zijn de geadresseerden? Wie is de afzender? Ook het slot wijkt af van andere brieven in het Nieuwe Testament. Is het

een brief, of een korte verhandeling of preek?

Johannes heeft haast. Hij steekt onmiddellijk van wal. Maar hoe weten we dan dat hij de afzender is? Door evangelie en brieven naast elkaar te leggen en te letten op stijl en woordkeus, op thema's en accenten. Voor de oude kerkvaders (Polycarpus, Papias) was de auteur geen vraag. Zij zullen geïnformeerd hebben bij hen die Johannes nog hebben gekend.

Twee woordjes vallen op: 'getuigen' en 'verkondigen' (vers 2 en 3).

Wat in het verleden is 'geschied' moet in het heden verkondigd, getuigd worden. Het gaat om feiten, heilsfeiten. Niet alleen onze zaligheid, maar ook bestaan en voortbestaan van de kerk hangen daar van af.

Uit de eerste hand

'Wat wij gehoord (...) gezien (...) en onze handen getast hebben van het Woord des Levens ...' Let op de climax, op het crescendo. Het heil is nota bene zelfs met handen te tasten. Johannes weet er alles van. Drie jaar trok hij intensief met Jezus op. Hij was getuige van veel wonderen. Hij rustte in het Avondmaal aan Jezus' borst. Hij was er bij toen de Heere aan het kruis stierf. Hij daalde af in het lege graf en ontmoette de Opgestane als het levende bewijs dat de schuld betaald is. Dat de rekening vereffend is. Hij was erbij toen Jezus op de Hemelvaartsdag opgenomen werd in de heerlijkheid van de Vader. Heb ik reden zijn getuigenis in twijfel te trekken ...? Hij spreekt in meervoudstermen. Johannes is immers niet de enige getuige.

Feiten die niet liegen

Johannes bestrijdt een leer die Jezus Chris-

tus laat vervluchtigen tot een idee. De dwalenden geven meer voor hun eigen ideeën dan voor de historische feiten. Ze beschouwen die als fabels en mythen. Daarmee leggen zij springstof onder het fundament van de gemeente en onder het persoonlijk geloof. Wie ook nu meent het evangelie te moeten ‘onttoveren’, te moeten ‘ontmythologiseren’ treedt in hetzelfde dwaalspoor. Johannes’ tegenstanders beriepen zich op alternatieve evangeliën, zoals dat van Thomas en van Judas. Geschriften waarin Jezus optreedt als ‘geestelijk leraar’, die verborgen kennis openbaart. Hij zou niet werkelijk gekruisigd zijn (het evangelie van Basilides). Dat laatste werd een belangrijk thema in de islam! In een lange tussenzin (vs. 2) zegt Johannes het nog maar eens: ‘... het Leven is geopenbaard’, onthult, verschenen. Zicht- en tastbaar lag Het in de kribbe van Bethlehem, hing Het aan het kruis, om op de derde dag op te staan uit het graf. Wie dat gelooft, heeft gemeenschap met ons, én met de Vader en de Zoon.

Alleen het geloof

Het geloof is de hand van het hart die aanneemt wat aangeboden wordt. Het enige dat God van ons vraagt! Geen werken, geen inspanningen, maar geloof. Tevreden zijn met het Lam. ‘Amen zeggen’ op het evangelie, op Gods voorwaarde tot zaligheid. Erkennen dood en oordeel verdiend te hebben en te willen leven van die wonderlijke vrijspraak, die genade heet.

In en door Christus krijgt de Vader Zijn mens weer terug en de mens heeft weer een Vader. Het leven begint bij ... Christus. Hij brengt terug in de gemeenschap (koinonia) met de Vader en plaatst in het huisgezin van

God. Het Griekse woord duidt op een huwelijksverhouding.

Wij hoeven niet op te stijgen, God daalt neer. Nog steeds. Het Leven is naar de dood gekomen; de zaligheid naar de rampzaligen. Het lijkt een loflied. En dat is het ook. Klinkt het ook als muziek in onze oren? Houd vast aan het apostolisch Woord, en laat je door niets en niemand van de wijs brengen, dat is de spits in dit eerste gedeelte. Dan kan het niet anders of blijdschap is daar de vrucht van (vs. 4). Onvergankelijke blijdschap.

‘Opdat úw blijdschap vervuld wordt’, of, zoals in andere betrouwbare handschriften: ‘Opdat ónze blijdschap volkomen wordt.’ In het Grieks is het verschil slechts één letter. Over ‘blijdschap’ zal Johannes nog vaak schrijven. Ook een kernwoord. Geen wonder als je gelooft dat Christus met zonde, dood en hel heeft afgerekend en mij door het geloof doet delen in Zijn overwinning. Als dat niet blij maakt ...? Maar dan moeten we wel vasthouden aan Hem en de Heilige Geest in ons laten werken.

Vragen en opdrachten

1. Wat is de kernbelijdenis die Johannes veilig wil stellen? Wat betekent dat voor ons vandaag?
2. Als Christus vooral een voorbeeld wordt ter navolging, zullen we ook anders over zonden denken en spreken. Geef uw mening
3. Wie Jezus wel als Voorbeeld, maar niet als Verlosser wil, kent Hem niet. Kan het omgekeerde dan wel ...?
4. Blijdschap is een kernwoord in de brieven van Johannes. Het is vrucht van het geloof (Gal. 5:22). Hoe kunnen wij dan bij herhaling worden opgeroepen opgewekt

blij te zijn (Rom. 12:12a; 2 Kor. 13:11a; 1 Thess. 5:16)?

5. Wij hebben de neiging van Gods Woord telkens verleden tijd te maken, maar we moeten het lezen in de tegenwoordige

tijd, als een boodschap; die gesproken wordt tot ons nu. Leg dit eens uit.

6. Geloofszekerheid die op iets anders rust dan op Gods betrouwbaar Woord is schijnzekerheid. Licht dat eens toe.

Ds. J.P. Nap

• *Geestelijk leven*

Heeft Abram afgoden gediend?

Het is ons allen wel bekend dat de Heere Abram geroepen heeft uit Ur van de Chaldeeën om naar Kanaän te gaan, dat Hij hem tot een erfdeel zou geven. Deze treffende geschiedenis lezen we in Genesis 12. Ur lag in het huidige Irak, niet ver van de Perzische Golf.

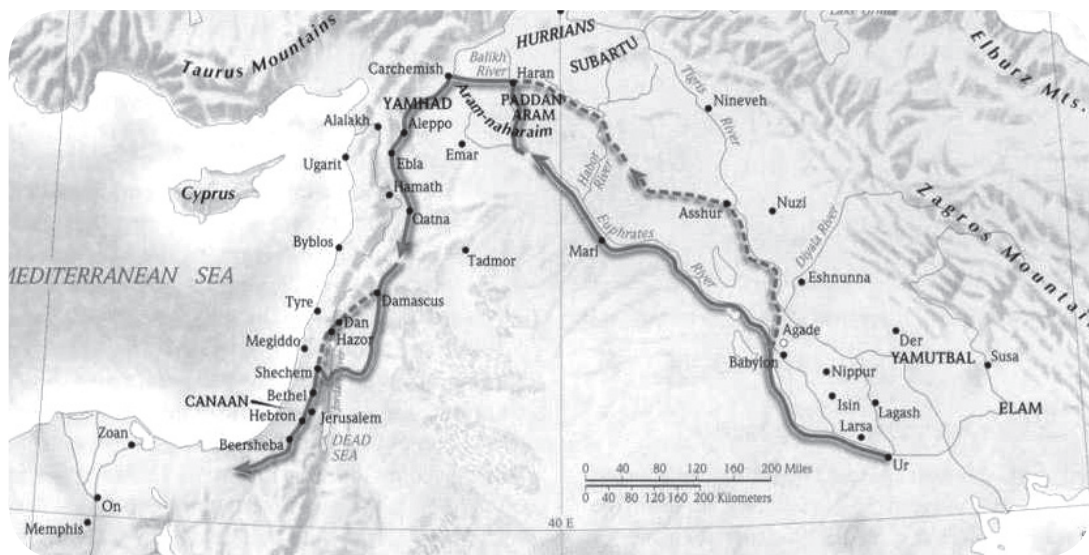
Een vraag die gesteld kan worden is: Heeft Abram in Ur afgoden gediend? Het antwoord op deze vraag leert ons tevens dat genade echt genade is.

Wat een vraag!

U kijkt mogelijk vreemd op van deze vraag.

Zo'n vraag alleen al!

Ik sprak eens iemand, die het een dominee in een preek had horen zeggen: Dat Abram in Ur afgoden gediend had. Toen die persoon het mij vertelde werd hij er nóg boos over. Dat een dominee zo iets durfde te beweren! En u schrok misschien ook wel, toen u de vraag boven dit artikel zag staan. U dacht: Abram en afgoden, die passen toch niet bij elkaar? Nee, die passen niet bij elkaar, maar toch heeft Abram met zijn familie die wel gediend. Vooral de maangodin, die daar bekend was. Maar de Heere heeft in Zijn genade Abram weggeroepen uit dit afgodische milieu.

Een verhelderend bijbelgedeelte hierbij is Jozua 24:2. Na de verovering van Israël ziet Jozua terug op al het voorafgaande en zegt dan: “Zo zegt de HEERE, de God van Israël: Aan de overzijde van de rivier hebben uw vaders van oude tijden af gewoond, namelijk Terah, de vader van Abraham, en de vader van Nahor; en zij hebben andere goden gediend”.

Hoe moeten wij deze woorden verklaren?

Enkele verklaarders

Laten we eens luisteren naar enkele Bijbelverklaarders van Joz. 24:2.

a - Wie de kanttekeningen van de Statenbijbel raadpleegt, wordt ditmaal teleurgesteld. Zij zwijgen er namelijk over.

b - Nog ouder dan de Statenbijbel is de bijbelverklaring van de reformator Johannes Calvijn. Hij schrijft: “Opdat het hun dus duidelijk zou zijn dat er niets was om zich op te beroemen, voert Hij hen terug naar hun oorsprong en herinnert Hij hen eraan dat hun vaders in Chaldea woonden en daar samen met anderen de afgoden dienden, met andere woorden, zich in niets van de rest onderscheidden. Daar kunnen we uit opmaken dat Abraham, gezien het feit dat hij in de afgodendienst verzonken lag, als het ware uit de afgrond opgehaald is”.

c - Ook noem ik het boek van ds. I. Kievit (sr.) te Baarn uit 1933 over Jozua. Hij zegt: “Deze vaders woonden in het land over de rivier de Eufraat, eerst in Ur en daarna in Haran (Gen. 11:31). In dat land was de dienst van den waren God geheel verbasterd en werden de afgoden gediend. Wel had de afgoderij niet die vreeselijke vormen aangenomen als elders, doch, zij dienden de afgoden. “Zij hebben andere goden gediend”. En ook schrijft ds. Kievit: “Doch, de eenig ware

God riep Abraham uit zijn land en maag-schap. Maakte hem los uit dit afgodische milieu en bracht hem naar Kanaän”.

d - Heel duidelijk is ook ds. C.G. Vreugdenhil in zijn mooie boek over Abraham uit 1996: “Abram was van nature net als ieder ander mens een kind des toorns, een afgodendienaar, die met zijn vaders de goden van Mesopotamië diende: de maangodin Sin en de zonnegod en de sterren; de vruchtbaarheidsgoden uit Mesopotamië”.

e - Tenslotte nog een zinsnede uit de pen van ds. P. den Butter in zijn boek over Jozua uit 2005. Hij zegt er niet heel veel over, maar we lezen: “Eerst het feit, dat God Abraham ‘genomen’ heeft, uit het heidendom en de afgoderij”.

Uit al deze verklaringen blijkt wel duidelijk dat Abraham inderdaad in Ur de afgoden heeft gediend. Waarom is het belangrijk om dit te weten? Wel, de vermelding hiervan dient er toe om des te meer het eenzijdige van Gods roeping tot genade te beseffen. Wie roemt roeme in de Heere alleen. De boodschap is voor ons vandaag, dat de Heere zondaren roept. Ik mag dan wel schrijven: echte zondaren.

Abram en Rachab

Zijn wij ons er voldoende van bewust dat de Heere zondaren roept? Zoals ook Jezus zegt: Ik ben niet gekomen om rechtvaardigen tot bekering te roepen maar zondaren. Aanvaarden we dat eigenlijk wel? Of denken we heimelijk dat de Heere mensen tot genade roept die al iets positiefs aan Hem kunnen aanbieden? Willen we zelf wel erkennen dat we een zondaar zijn, een goddeloze in onszelf? Tijdens een catechisatieles lasen we eens Hebreëen 11. Over degenen die door het geloof

leefden en ons ten voorbeeld gesteld worden. Ik vroeg aan de jongeren wie zij in die lange rij niet verwacht hadden? Hun antwoord was Rachab, de hoer. En wie hadden zij er wel verwacht? Abraham. Toen we daar verder over spraken, bleek dat zij Rachab in feite te slecht vonden en Abraham wel goed vonden. Zij verwoordden daarmee een bij velen sluimerend gevoel, dat de Heere wel mensen tot bekering roept, maar dat je als mens toch ergens wel iets positiefs moet hebben om bij God mee aan te kunnen komen.

Maar bij Abram was geen positief aanknopingspunt voor de Heere. Want hij diende in Ur de afgoden. Trouwens, hoe was het later in zijn leven? In hetzelfde 12e hoofdstuk

van Genesis ligt Abram tegen de Faraö in Egypte. En nog later? Dan zal hij Hagar tot vrouw nemen, omdat hij denkt dat er niets van Gods beloften terecht komt.

Maar juist *dé* zondaar wordt door God geroepen. Dat is puur genade. Dat heeft Abram nergens aan verdiend. Toen de Heere Abram riep, wás er bij Abram helemaal geen geloof. Maar de Heere schépt geloof en gehoorzaamheid. Door Zijn roepen en door Zijn Geest.

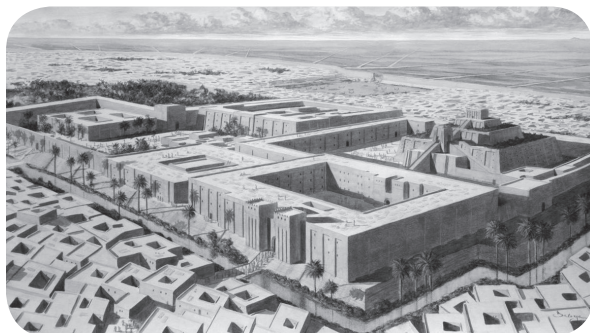
En wij? Ook bij ons gaat het om pure genade. Dat wij door de Heere geroepen worden tot bekering en tot geloof, is ook puur genade. Het is niet omdat u zo'n beste man bent. Niet, omdat de Heere wel wat in u ziet. Helemaal niet. In zonde ontvangen en geboren. Het is *sola gratia*.

Maar Sem dan?

Doch u blijft nog verder zoeken naar iets positiefs in Abram. Want het is zo moeilijk te aanvaarden dat de Heere werkelijk de goddeloze rechtvaardigt. Om niet.

Kwam Abram niet uit het vrome geslacht van Sem voort, één van de zonen van Noach? En werd in dat geslacht niet de Heere gediend als de enig ware God? Het dienen van de Heere was daar misschien dan niet helemaal zuiver en het was met afgoderij gemengd, maar het was toch ook niet helemaal

verloren gegaan. Was dat later ook niet de reden voor Abraham om zijn knecht Eliëzer naar Mesopotamië te sturen om een vrouw voor Izak te zoeken die geen heidin mocht zijn? Inderdaad. Maar dit onzuivere dienen van

Ur van de Chaldeeën

de Heere was in elk geval niet een opstapje voor Abram en ook niet een pre. Abram moest echt leren leven vanuit de roeping Gods en van genade alleen.

De goddeloze wordt gerechtvaardigd

Dit is het grote wonder van Gods genade dat ook aan Abram ten deel is gevallen. In Gen. 15:6 wordt het ons verkondigd: “En hij (= Abram) geloofde in de HEERE, en Die rekende hem dat tot gerechtigheid”. Door de apostel Paulus worden deze woorden aangehaald in Rom. 4 en Gal. 3.

Het moet de lezers van de brief aan de Romeinen, voor zover zij een Joodse achtergrond hebben, bijzonder aanspreken, dat de apostel Paulus in hoofdstuk 4 het voorbeeld van Abraham kiest om zijn boodschap van

de rechtvaardiging door het geloof te ondersteunen. Abraham is hun stamvader. Zij voelen zich sterk met hem verbonden. Bovendien wil Paulus door dit voorbeeld aantonen, dat hij in wezen dezelfde boodschap brengt als die zij uit het Oude Testament al kennen. Ook daar is het immers zonneklaar te lezen: Abraham is gerechtigd door het geloof. U begrijpt dan wel, waardoor hij dus niet gerechtvaardigd is. Niet uit de werken.

De rabbijnen meenden dat Abraham door zijn verdiensten kon roemen in zichzelf. De apostel bestrijdt dat. Op deze manier maakt de apostel duidelijk, dat Abraham de gerechtigheid niet heeft ontvangen op grond van een geleverde prestatie, maar als een genade-loon.

Het is van belang om nog even goed te letten op het begrip “toerekenen” in Rom. 4:4. De rabbijnen leerden dat Abrahams geloof een

verdienstelijk werk van hem was, en dat dit werk hem tot gerechtigheid werd gerekend. Het geloof is echter niet een goed werk. Hoe zou dat ook kunnen! God is immers Degene, Die de goddeloze (!) rechtvaardigt; niet de gelovige. Het geloof is alleen het middel om de gerechtigheid te ontvangen, namelijk de gerechtigheid van Christus, Die Hij aan het kruis verwierf. Welbeschouwd is er dus een wezenlijk verschil tussen aanrekenen en toerekenen. Als je iemand iets aanreket, doe je dat op grond van wat hij gedaan heeft; als je iemand iets toerekent, doe je dat uit genade.

Wat is dit voor ons allen van belang. Want Abraham wordt in Rom. 4:16 genoemd: “die een vader is van ons allen”. Wij zeggen dan wel: Hij is de vader der gelovigen. Dat wil zeggen: aan Abraham kun je zien, hoe de Heere gewoon is te werken. De Heere roept en trekt zondaren uit de duisternis van zonde, ongeloof, afgoderij tot het heerlijk licht van Zijn genade in de Heere Jezus Christus.

Opgravingen Ur van de Chaldeeën

• Organisatienieuws

Wijzigingen adresboekje 2015

De volgende wijzigingen in 'het Adresboekje' doorvoeren:

- 1) de MV 'Schrift en Belijdenis' te Putten-Hoef (blz. 30) heeft een nieuwe voorzitter: dhr. D. Polinder, Mennestraat 12, 3882 AN Putten;
- 2) de MV 'Schrift en Belijdenis' te Stolwijk (blz. 21) heeft een nieuwe secretaris: dhr. J. Hogendoorn, Waterland 5, 2821 ZJ Stolwijk;
- 3) de MV 'Filologus' te 's Grevelduin Capelle (blz. 10) heeft een nieuwe voorzitter: dhr. J. Maaijen, Walstro 29, 5161 WK Sprang Capelle.

Met vriendelijke dank voor uw medewerking,

Ds J van Dijk, secr
e-mail: ds.j.vandijk@hetnet.nl

• Overlijdensbericht

*Mijn schild is bij God,
Die de oprechten van hart behoudt.*

Psalm 7 : 11

Met droefheid delen wij mede dat uit ons midden werd weggenomen onze gewaardeerde broeder

WILLEM DE HEUS

in de leeftijd van 85 jaar.

Wij herinneren hem als een betrokken broeder, en bidden om vertroosting en nabijheid van de Heere voor zijn echtgenote.

Bestuur en leden van
Mannenvereniging Boaz

Wilnis, 26 februari 2020

1e voorzitter: Ds. J.H. Lammers
Vlinderlaan 116, 3863 GK Nijkerk
T 033 2000592 • j.h.lammers1@gmail.com

2e voorzitter: Ds. J.P. Nap
Havikshorst 11, 3871 JK Hoevelaken
T 033 2584004 • dsjnap@hetnet.nl

1e secretaris: Ds. J. van Dijk
Dondersstraat 6, 2984 GR Ridderkerk
T 0180 398670 • ds.j.vandijk@hetnet.nl

2e secretaris: Dhr. C.D. Groenendijk
Koolmees 35, 2986 VB Ridderkerk
T 0180 423817 • c.d.groenendijk@hetnet.nl

1e penningmeester: Dhr. C. Oosterom
Jan van Aemstelstraat 7, 3411 XK Lopik
T 0348 746906 •
accountant.c.oosterom@planet.nl

2e penningmeester: Dhr. J. van Capelleveen
Valleistraat 60, 3901 RT Veenendaal
T 0318 516930 • jvancapelleveen@solcon.nl

Lid: Ds. E. de Mots (Redactie-adres)
Joh. Willem Frisostraat 38, 7462 GX Rijssen
T 0548 519549 • e.de.mots@solcon.nl

Lid: Ds. J.M. Molenaar (Themadagen)
Vossenakker 2, 6711 CZ Ede
T 0318 307748 •
ds.jmmolenaar@hervormdede.nl

Lid: Ds. A. Snoek (Verdiepingsconferentie 23+)
Kerkstraat 8, 4041 XB Kesteren
T 0488 723120 • asnoekvdm@solcon.nl

Overlijdensberichten:
J. Bout & Zn., Ceintuurbaan 32-34, 1271 BJ Huizen
E info@boutdruk.nl (o.v.v. Herv. Vaan)
Mutaties: Schriftelijk melden aan het Bondsbureau
Bestuurswijz. moeten naar de 1e secretaris

• Overlijdensberichten

*En op die dag als mijn kracht vermindert,
mijn adem stekt en mijn einde komt,
zal toch mijn ziel Uw loflied blijven zingen.
Tienduizend jaar en tot in eeuwigheid.*

Op 11 maart 2020 heeft de HEERE op Zijn tijd tot Zich genomen ons gewaardeerd lid, in vol vertrouwen en getuigend van zijn HEERE en Heiland

LOURENS CORNELIS EVELEENS **René**

op de leeftijd van 46 jaar.

Moge de Heere zijn vrouw, kinderen en (schoon)ouders troosten, zoals Hij dat alleen kan.

Bestuur en leden van de
M.V. 'Sola Scriptura'

Kamerik, maart 2020

*Uw woord is een lamp voor mijn voet en
een licht op mijn pad.*

Psalm 119 : 105

In zijn Heere en Heiland is op 15 februari ontslapen onze broeder

JOHANNES VERSTEEG **Hans**

op de leeftijd van 86 jaar.

Met dankbaarheid denken wij aan de vele jaren dat hij als (bestuurs)lid op een zeer betrokken wijze aan onze vereniging was verbonden.

De Heere vertrooste zijn vrouw en kinderen en verdere familie.

Bestuur en leden van
Mannenvereniging 'Augustinus'
te Aalburg

Wijk en Aalburg, februari 2020

Zalig zijn de doden die in de Heere sterven
Openbaring 14:13

Op Zijn tijd heeft de Heere tot Zich genomen ons trouw en gewaardeerd lid

JOHANNES EGGBEEN

in de leeftijd van 74 jaar.

De Heere vertrooste zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen

Bestuur en leden van de
M.V. 'Berea' te Veenendaal

• Boekbesprekingen

Van Rome naar Jeruzalem

Ds. L.H. Oosten

Ds. L.H. Oosten, Van Rome naar Jeruzalem, Over het leven en de bekering van Louise Maria Oosten-Bieker (1905-1994), De Banier Apeldoorn 2020, 92 blz., Prijs € 11,95

Het is een goede gedachte geweest van de schrijver en zijn familie om gehoor te geven aan het verzoek om een beschrijving te geven van het leven en de bekering van "onze

moeder". Zo wordt zij vaak in dit boekje genoemd. Of gewoon "moeder". Daarmee stelt ds. Oosten zich ook wel kwetsbaar op, daar in alles blijkt hoe hij met hart en ziel aan zijn moeder en haar geestelijke ontwikkeling verbonden was en is. Zij was afkomstig uit een roomse familie in Duitsland, maar kwam op wonderlijke wijze in Nederland, en hier in Zeist en Driebergen in contact met de bevindelijke waarheid van Gods Woord. Nauwkeurig volgen we haar in haar weg van ontdekking, maar ook van geestelijke doorbraak. Zeg maar, de zaken die ons in de Heidelberger worden voorgehouden: ellende, verlossing, en ook de dankbaarheid ontbreekt niet, vooral zich uitend in een innig gebedsleven. Een leerzaam boekje voor de familieleden en voor elk die het leest. Het zou de moeite waard zijn als de auteur één en ander nog eens op thematische wijze zou uiteenzetten, los van de persoon van zijn moeder, met name over de plaats van het zaligmakend geloof. Zeg maar, een boekje over de orde des heils.

J.P. Nap

Wim Hulsman (red.), **Met de Bijbel door Israël, reisgids**, (Apeldoorn: De Banier, 2020), 96 p., € 19,95 (ISBN 9789087181789)

Deze reisgids is zeer helpend voor wie een het land van de Bijbel bezoeken gaat. Ook aan reisleiders kan deze gids een dienst bewijzen. De fotografie is verzorgd door Henk Visscher. Na een voorwoord en een leeswijzer wordt allereerst een kleine geschiedenis gegeven van Israël. Daarna worden de diverse plaatsen in Israël beschreven en bij elke plaats vindt u te lezen Bijbelgedeelten. Het laatste deel van de gids is gevuld met praktisch informatie voor hen die

Israël bezoeken gaan. Deze gids is gevuld met informatie die geschreven is door deskundigen uit verschillende kerken. Het is een prijzige reisgids, maar voor hen die het land van de Bijbel (gaan) bezoeken biedt het onmisbare informatie.

J.M. Molenaar

Dr. C.A. van der Sluijs, **Zonder ervaring geen leven, Over werkelijk nabij God zijn**, De Banier Apeldoorn 2019, 85 blz., prijs € 9,95

Dit werkje kan als een pamflet gelezen worden maar dan in boekvorm. Een hartenkreet van de schrijver om meer van het leven nabij God. De auteur merkt op dat het werk van de Heilige Geest momenteel in de evangelische en charismatische beweging wordt overbelicht (ook al toont hij dit verder niet aan), maar 'in de gereformeerde gezindte soms wordt onderbelicht als men vaak waarschuwt tegen gevoel en ervaring in het geestelijke leven', pag. 7. Woorden als 'vaak', 'doorgaans' en 'zeer veel' klinken veelvuldig om te benadrukken wat er allemaal mist in het geestelijk leven. Jammer is wel dat de schrijver hiervan geen nadere analyse of bronvermeldingen opneemt. Overigens voert hij terecht een pleidooi voor bijbelse prediking als bediening der verzoening en de plaats daarin voor zaken als kennis van de schuld, verzoening door voldoening, vreugde over de genade enz. In de cursief opgenomen historische voorbeelden komen deze dingen dan trouwens wel weer wat minder naar voren. De stijl van het boekje brengt mee dat het beter overdacht dan besproken kan worden.

J.P. Nap